

Razgovor o solidarnosti

Solidarnost na djelu - štrajk prosvjetara

Najveći štrajk u novijoj hrvatskoj povijesti održan između listopada i prosinca na jesen 2019. godine, okupio je u zajedničkim zahtjevima većinu zaposlenika osnovnih i srednjih škola. Štrajk je privukao, osim velike pažnje, i snažnu podršku šire javnosti, kao i brojnih organizacija i pojedinaca: sindikata, nevladinih organizacija, roditelja, studenata, zaposlenika fakulteta. Uz ovako široku podršku i ustrajnost, nastavnice, učitelji i drugi zaposlenici škola uspjeli su izboriti povećanje svojih plaća.

Zadatak:

Razmisli o porukama podrške koje su upućene štrajkašima. U malim grupama analizirajte pisma podrške.

Pitanja:

- Zašto su sindikati poput sindikata policije, željezničara, novinara ili vatrogasaca podržali štrajk prosvjetara?
- Koji su mogući razlozi podrške studenata?
- Zašto su štrajk podržale organizacije civilnog društva?
- Zašto su roditelji podržali štrajk prosvjetara?

Zašto su sindikati poput sindikata policije, željezničara, novinara ili vatrogasaca podržali štrajk prosvjetara?

A) Sindikati

'Mi, dolje potpisani sindikati i sindikalne središnjice, podržavamo štrajk prosvjetnih radnika te izražavamo radničku solidarnost. U obrazovanje treba ulagati jer nam se obrazovanjem višestruko vraća sve što smo u njega uložili. Javni obrazovni sektor treba biti jedan od prioriteta ove države te ne pristajemo na daljnju diskriminaciju prosvjetnih radnika. Smatramo da je pritisak koji se radi na profesore, učitelje i nastavnike neopravdan s obzirom na ozbiljnost njihove društvene funkcije učitelja i odgojitelja naše djece. Pozivamo Vladu RH da pristupi pregovorima sa sindikatima u štrajku do postizanja obostrano prihvatljivog rješenja. U trenucima krize i mjera štednje prosvjetni sektor našao se među onima koji su najviše stegnuli remen. Obećano je da će se sve oduzeto vratiti kada ekonomska situacija u zemlji bude bolja. Ovim putem podsjećamo Vladu na to obećanje te poručujemo prosvjetnim radnicima da nisu sami i da smo spremni i na sindikalne akcije podrške i štrajk solidarnosti. Zajedno smo jači. Do ispunjenja zahtjeva, stoji u priopćenju.

- Sindikat javnih profesionalnih vatrogasnih postrojbi Hrvatske
- Sindikat Nova Solidarnost
- Samostalni sindikat zaposlenika studentskih centara Hrvatske
- Sindikat obrazovanja medija i kulture
- Carinski sindikat Hrvatske
- Sindikat čistoća Zagreb
- Sindikat željezničara Hrvatske
- Sindikat novinara Hrvatske
- Sindikat graditeljstva Hrvatske
- Sindikat strojovođa Hrvatske
- Savez samostalnih sindikata Hrvatske
- Sindikat metalaca Hrvatske - Industrijski sindikat
- Nezavisni hrvatski sindikati
- Sindikat turizma i usluga Hrvatske
- Samostalni sindikat Hrvatske
- Sindikat pomoraca Hrvatske
- Sindikat trgovine Hrvatske
- Novi sindikat
- Sindikat umirovljenika Hrvatske
- Sindikat hrvatskih željezničara
- Sindikat radnika aerodroma Zagreb
- Nezavisnog sindikata zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju
- Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova
- Sindikat pravosudne policije
- Sindikat Istra, Kvarnera i Dalmacije
- Nezavisni sindikat Zvečevo
- Sindikat Zagrebačkog holdinga ZET Zagreb
- Regionalni industrijski sindikat
- Nezavisni sindikat Slobodna Dalmacija
- Sindikat prometa i veza Hrvatske
- Samostalni sindikat energetike, kemije i nemetala Hrvatske
- Nezavisni sindikat »Socijalna pravda«
- Samostalni sindikat uslužnih djelatnosti Hrvatske
- Nezavisni sindikat radnika Čakovečki mlinovi
- Hrvatski sindikat pošte
- Sindikat grafičke i nakladničke djelatnosti Hrvatske
- Sindikat tekstila obuće kože gume Hrvatske
- Nezavisni cestarski sindikat
- Nezavisni sindikat radnika u proizvodnji hrane i pića
- Hrvatski sindikat šumarstva
- Hrvatski sindikat telekomunikacija
- Hrvatski sindikat hitne medicine
- TEHNOS – strukovni sindikat radnika HEP-a
- Sindikata zaposlenih u zaštitarskoj djelatnosti
- Sindikat poljoprivrede, prehrambene industrije i vodoprivrede
- Nezavisni sindikat carinika Hrvatske
- Nezavisni sindikat "Solidarnost"
- Hrvatski sindikat prometnih pilota
- Nezavisni sindikat knjižničara Hrvatske
- Samostalni sindikat radnika u komunalnim i srodnim djelatnostima Hrvatske
- Sindikat odgoja i obrazovanja Hrvatske
- Organizacija radnika Croatia Airlines (ORCA)
- Sindikat inženjera i tehničara šumarstva
- Hrvatski sindikat djelatnika u kulturi'

Koji su razlozi podrške studenata?

3

B) Klub studenata Filozofskog fakultete u Zagrebu

Pismo podrške prosvjetarima i nenastavnom osoblju

Klub studenata Filozofskog fakulteta daje punu podršku prosvjetarima i nenastavnom osoblju u njihovoj opravdanoj borbi za povećanje koeficijenta složenosti posla.

Kao studentice i studenti s perspektivom za rad u sektoru obrazovanja itekako smo svjesni teške ekonomske situacije koja pogađa sve veći broj ljudi. Onima koji nemaju dovoljno materijalnih sredstava za život studiranje je sve nepodnošljivije. Sustav nas prisiljava na prekarne i nesigurne oblike rada, a pritom je rad preko studentskog ugovora legalizirana pljačka i oblik eksploatacije. Poput vas, mukotrpno zarađujemo za crkavicu kojom plaćamo sve skuplje režije, stanarine, hranu, školarine.

Štrajk prosvjetara traje već dva mjeseca i simptom je lošeg stanja društva u kojemu se urušava obrazovni, zdravstveni te mirovinski sustav. Kao takav, nadolazeći prosvjed u ponedjeljak predstavlja ventil za rastuće sveopće nezadovoljstvo.

U tom smislu, ovo nije samo prosvjed za bolje radne uvjete u prosvjeti, već i prosvjed protiv postojećeg društvenopolitičkog statusa quo. Sve se više novca iz proračuna - a to je novac koji pripada svima nama - izdvaja za financiranje vojnih operacija, za nacionalističku i kapitalističku propagandu putem državne televizije te klerikalizaciju obrazovanja. Osobito podržavamo nastavnice i nastavnike likovne i glazbene umjetnosti kojima je zbog vjeronauka smanjena satnica. Povrh toga, zahtijevamo da se ustavom zagarantirana sekularnost počne primjenjivati i u praksi.

Zahtijevamo društveno uređenje koje u prvi plan postavlja čovjeka i njegove potrebe za dostojanstvenim životom - sustav koji brine za svoj okoliš umjesto da ga eksploatira u ime gomilanja profita, koji potiče solidarnost i ne gazi radnička, socijalna i ljudska prava, već ih unapređuje.

Nastavnici, profesorice, učitelji, stručni suradnici, asistentice, domari, spremačice, ne odustajte od štrajka, prosvjeda i svih svojih zahtjeva! Borite se za bolju budućnost svih nas! Podržavamo vas u potpunosti te se vidimo u ponedjeljak na Trgu, u zajedničkoj borbi za dostojanstvene plaće, bolje radne uvjete, a samim tim i bolji život!

Solidarno, KSFF'

Zašto su štrajk podržale organizacije civilnog društva? 4

C) Organizacije civilnog društva

Podrška štrajku: Zašto vlada ne da novac za obrazovanje?

Nastavnice i nastavnici su među najslabije plaćenim visokoobrazovanim radnicima u Republici Hrvatskoj, odnosno njihov koeficijent nije rastao paralelno s koeficijentima drugih javnih službenika. Zbog nevoljkosti Vlade da zajedno sa sindikatima u obrazovanju nađe rješenje, da osigura povećanje koeficijenta od 6,11%, što bi nastavnike dovelo do traženog koeficijenta složenosti posla od 1.4% - borba za veći koeficijent prerasla je u borbu za dostojanstvo radnika u obrazovanju.

Iza ovih malih brojki stoji velika odgovornost i, dugoročno gledano, ostvarenje prava djece na kvalitetno obrazovanje, koje je pak temelj društvenog razvoja. Stoga smatramo da je najbolji interes djece upravo borba za dostojanstvo i bolji društveni status onih koji ih podučavaju, u školi i za život. I u Školi za život.

Dobar obrazovni sustav ne može se održati, a pogotovo ne kvalitetno reformirati bez materijalnih ulaganja u koje spada i povećanje plaća, kao što sindikati u obrazovanju upozoravaju od 2017.

Obrazovne radnice i radnici su nositelji promjena i o njima ovisi kvaliteta obrazovanja no u njih se ne ulaže dovoljno niti financijski, u smislu dostojanstvene plaće, niti u kvalitetu njihovog obrazovanja i stručnog usavršavanja te dobre radne uvjete. Naše obrazovanje i sustav su zapušteni - kao i 'reforma' održavaju se na naporu nastavnika. Baš zato treba podržati štrajk!

19. studenoga, nakon 40 dana štrajka, Vlada nije udovoljila zahtjevima sindikata. Zbog toga se na sindikalnom referendumu kojem se odazvalo 55 tisuća učitelja, njih 96% odlučilo da želi nastaviti štrajk do ispunjenja zahtjeva.

Podrška roditelja i iskazana solidarnost građana i građanki preko društvenih mreža nadišla je sva očekivanja i povećala odgovornost sindikata za nastavak borbe za dostojanstvo i društveni status.

Podržavamo zahtjeve sindikata u štrajku, pozivamo građane i građanke da podrže štrajk i daljnje akcije sindikata.

- B.a.B.e.
- Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju - BRID
- Centar za građanske inicijative Poreč
- Centar za mir - Osijek
- Centar za mirovne studije
- Centar za zdravo odrastanje iz Malog Lošinja
- Cenzura Plus
- CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje
- Documenta - centar za suočavanje s prošlošću
- Dugine obitelji
- Eko Zadar
- Feministički kolektiv FAKTIV
- Forum za slobodu odgoja
- Gong
- Inicijativa mladih za ljudska prava
- Kuća ljudskih prava
- Kurziv - Platforma za pitanja kulture, medija i društva
- Mreža antifašistkinja Zagreb
- Mreža mladih Hrvatske
- Nansen dijalog centar
- ODRAZ-Održivi razvoj zajednice
- Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske - CROSL
- Platforma za reproduktivna prava
- Projekt građanskih prava Sisak
- Romska organizacija mladih Hrvatske
- Savez Dodir
- SOLIDARNA - Zaklada za ljudska prava i solidarnost
- U DOBROJ VJERI
- Udruga Delta
- Udruga za ljudska prava i građansku participaciju "PaRiter"
- Udruga za nezavisnu medijsku kulturu
- Udruga za razvoj civilnog društva SMART
- Zagreb Pride
- Zaklada Slagalica
- Zelena akcija
- Zelena Istra
- Ženska udruga 'IZVOR'

Zašto su roditelji podržali štrajk prosvjetara? 5

D) Podrška roditelja nastavnicima u štrajku

(FB grupa koja je u vrijeme štrajka okupila 85 000 članova)

'Sada nema odustajanja, jer ovim štrajkom primjerom pokazujete/mo djeci da smo odgovorni za svoj život; da ne možemo birati što će nam se dogoditi, ali možemo kako ćemo se nositi s tim i što ćemo napraviti; da je dobro biti strpljiv, ali je potrebno znati povući granicu; da se vrijedi boriti za svoja prava i pravednije društvo; da stvarno pružiti podršku često znači izaći iz svoje zone komfora; da smo zajedno jači; da ne treba vrijeđati i ponižavati ljude koji misle drukčije od nas, nego prihvatiti to i na miran način, s još jačim žarom, nastaviti borbu. I mogla bi u nedogled...'

'Obrazovanje bi moralo i trebalo biti prioritet. Sadašnji nastavnici i profesori obrazuju i odgajaju one koji su naša budućnost. A našim klincima i klincezama neće pasti kruna s glave ako malo više zapnu da nadoknade propušteno ili odrade koju subotu. Zato moja bezrezervna podrška u nadi da ćete ustrajati do kraja.'

'Ako sad odustanete ovo će biti kraj svih budućih pokušaja. Pokažite svima da je znanje jače od svake bahatosti i ustrajte. Ja kao majka dvije školarkice, dajem vam sva prava, jer ste vi moji partneri u odgoju moje djece. To činimo za njihovo bolje sutra. Idemo do kraja zajedno. Pokažimo im da naša budućnost, naša djeca, nisu igra, da nemaju pravo bahatiti se na njihov račun. Idemo do kraja po vaša prava.'

'Učitelji i nastavnici imaju veliku teret odgovornosti prema svojoj našoj djeci i trebaju raditi kvalitetno i motivirano. Ali trebaju za taj rad biti i dostojno vrednovani - poštovani i adekvatno plaćeni. I dok toga ne bude, bit će sve gore u ovoj našoj maloj i sve manjoj državici. Zato, nažalost, treba štrajkati. Drugačije ne može. To se sada najbolje vidi. Previše je godina prošlo u potpunoj degradaciji ove struke. Mučno je to i beskrajno tužno.'

